

MBI AUDITIMIN E USHTRUAR NË INSTITUTIN E SIGURIMEVE SHOQËRORE, TIRANË

Raporti Përfundimtar i Auditimit të ushtruar në **ISSH Tiranë**, me objekt: “*Mbi zbatimin e ligjshmërisë, rregullshmërisë ekonomiko financiare dhe vlerësues, për periudhën 1/1/2011 deri më 31/12/2011*” dhe masat për përmirësimin e gjendjes, janë miratuar me Vendimin e Kryetarit të KLSH nr. 120, datë 03/08/2012.

Bazuar në nenet 9 dhe 16 të ligjit nr. 8270, datë 23/12/1997 “Për Kontrollin e Lartë të Shtetit”, ndryshuar me ligjin nr. 8599, datë 1/6/2000, me shkresën nr. 456/7, datë 03/08/2012 dërguar **Zj. Vjollca Braho, Drejtore ISSH Tiranë**, krahas Raportit Përfundimtar të Auditimit, Kontrolli i Lartë i Shtetit i ka rekomanduar dhe kërkuar zbatimin e masave të mëposhtme:

A. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI

1. Nga auditimi i zbatimit të ligjit nr. 10142, datë 15/5/2009 “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit, të Gardës së Republikës, të Shërbimit Informativ të Shtetit, të Policisë së Burgjeve, të Policisë së Mbrojtjes nga Zjarri dhe të Shpëtimit, e të punonjësve të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në Republikën e Shqipërisë” ka rezultuar se në nenin 2 gjejnë rregullim “.....ushtarakët në rezervë/ lirim/ pension pleqërie”, duke mos përfshirë Prokurorët dhe Gjyqtarët Ushtarak.

Bazuar sa më sipër, **propozojmë që:**

a) Të bëhen përmirësimet e nevojshme në nenin 2, të ligjit nr. 10142, datë 15/5/2009 “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit, të Gardës së Republikës, të Shërbimit Informativ të Shtetit, të Policisë së Burgjeve, të Policisë së Mbrojtjes nga Zjarri dhe të Shpëtimit, e të punonjësve të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në Republikën e Shqipërisë”, ku pas fjalëve “.....ushtarakë në rezervë/ lirim/ pension pleqërie”, të përfshihen Prokurorët dhe Gjyqtarët Ushtarakë. Këto ndryshime të pasqyrohen dhe në kreun III “Procedurat e përfitimeve dhe dokumentacioni”, të VKM nr. 252, datë 9/2/2011 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Vendimin nr. 793, datë 24/9/2010 të Këshillit të Ministrave “Për zbatimin e ligjit nr. 10142, datë 15/5/2009 “Për sigurimin shoqëror suplementar të Ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit, të Gardës së Republikës, të Shërbimit Informativ të Shtetit, të Policisë së Burgjeve, të Policisë së Mbrojtjes nga Zjarri dhe të Shpëtimit, e të punonjësve të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në Republikën e Shqipërisë”, ku të shtohen fjalët: “Për

kategoritë e Prokurorëve dhe Gjyqtarëve Ushtarakë, Ministria e Mbrojtjes duhet të përgatisë dokumentacionin përkatës për trajtimin suplementar të ushtarakëve”.

Brenda muajit Dhjetor 2012

2. Të fillojnë procedurat për shfuqizimin e gremës “dh” të nenit 74 “Kompetencat e Këshillit Administrativ”, të ligjit nr. 7703, datë 19/1/1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, sipas të cilës Këshilli Administrativ miraton Komisionin e Kontroll-Revizionit për veprimtarinë e ISSH-së, meqenëse:

a) Kjo e drejtë e Këshillit Administrativ e parashikuar në nenin 12 të Statutit të ISSH, miratuar me VKM nr. 161, datë 11/4/1994, është shfuqizuar nga pikat 4/c dhe 5 të VKM nr. 1022, datë 9/7/2008. “Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM nr. 161, datë 11/4/1994 të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e Statutit të Institutit të Sigurimeve Shoqërore””, ku përcaktohet shprehimisht që: “Neni 12, të ndryshohet si më poshtë vijon:

“2. Në përbërje të ISSH ngrihet njësia e auditimit të brendshëm, e cila auditon veprimtarinë e strukturave të saj jo më pak se një herë në 2 vjet. Drejtuesi i njësisë së auditimit të brendshëm emërohet/shkarkohet me propozim të Drejtorit të Përgjithshëm dhe me miratim të Këshillit Administrativ. Drejtuesi i njësisë raporton periodikisht dhe sipas kërkesave të Këshillit”.

b) Ky përcaktim është i papajtueshëm me ligjin nr. 9720, datë 23/4/2007 ”Për auditimin e brendshëm të sektorit publik”, i ndryshuar

Brenda muajit Mars 2013

3. Të përmirësohet Kreu V “Lëshimi i raporteve mjekësore për lejen e barrës dhe të lindjes” i Rregullores së përbashkët të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Institutit të Sigurimeve Shoqërore nr. 494, datë 11.05.1993 “Për lëshimin e raporteve për paaftësi të përkohshme në punë”, i ndryshuar me Rregulloren nr. 3/1, datë 11.04.2006.

Për sa sipër, të gjejnë rregullimin juridik rastet e trajtimit me raport barrë lindje kur fëmija lind jashtë shtetit dhe përfituesi paraqitet me vonesë te mjeku i familjes apo tek institucioni përgjegjës për lëshimin e raporteve mjekësore me prapaveprim, dokumentimi i posaçëm i këtyre procedurave dhe listimi i një portofoli dokumentesh të detyrueshme që duhen paraqitur, numri i regjistrit që do të shënohet në fletën e raportit në rubrikën “numri i regjistrit të vizitës së fëmijës” etj.

Brenda muajit Dhjetor 2012

4. Të kryhen përmirësimet e duhura në pikën 1.2 të “Pjesës së dytë” ,”Bilanci i popullsisë...”, të Rregullores nr. 2, datë 02.12.2008 “Për kontributet e sigurimeve shoqërore”, miratuar nga Këshilli Administrativ i ISSH.

Për sa sipër, të vendoset detyrimi që inspektorët e të vetëpunësuarve në bujqësi të marrin konfirmimet zyrtare mbi numrin e personave që trajtohen nga skema e ndihmës ekonomike dhe atyre që nuk kanë përfituar tokë sipas ligjit nr. 7501, datë 19/7/1991 “Për tokën”, nga Bashkitë dhe Komunat për të vetëpunësuarit në bujqësi, duke ndryshuar edhe formularët nr. 4 dhe nr. 5 të Rregullores.

Brenda muajit Nëntor 2012

B. MASA ORGANIZATIVE

1. Të merren masa për përfundimin e regjistrimit të bazës së të dhënave kontributive për të vetëpunësuarit në bujqësi, duke kryer rakordimin përfundimtar të të dhënave të regjistrave me dokumentacionin justifikues dhe ditarët financiarë për periudhën 1/10/1993 deri 31/12/2005, si dhe të përfundojë regjistrimi dhe azhornimi i bazës së të dhënave për sigurimin vullnetar për vitin 2011 dhe progresiv.

Brenda muajit Nëntor 2012

2. Të hartohet bilanci i popullsisë agrare në kushtet e sigurimit shoqëror në zonat rurale në total, sipas fshatrave dhe analitik për popullsinë në moshën nga 16 vjeç deri në moshën e daljes në pension, duke u mbështetur në të dhënat e gjendjes civile dhe forcat aktive të punës në fshat. Ky bilanc do të shërbejë programimit dhe realizimit të të ardhurave nga kontributet e të vetë punësuarve në bujqësi, në zbatim të nenit 2 të ligjit nr. 7703, datë 11/5/1995, me ndryshimet, pasi evidentohet një numër i konsiderueshëm i personave të pasiguruar dhe që janë në moshë për t’u siguruar.

Brenda muajit Janar 2013

3. Të hartohen programe të argumentuara për të ardhurat nga kontributet, me qëllim reduktimin e evazionit në zonat rurale, pasi ekonomia informale, në drejtim të pagesës së kontributeve është e lartë dhe jep ndikim në të ardhurat e buxhetit të shtetit.

Për sa sipër, të saktësohen dhe rakordohen këto tregues me INSTAT-in, pasi ka diferenca të mëdha të numrit të fermerëve që duhet ti nënshtrohen sigurimit, ku sipas INSTAT rezultojnë 506,664 persona dhe sipas ISSH janë llogaritur të sigurohen çdo vit 195,900 fermerë.

Vazhdimisht

4. Të programohen detyrat me afate konkrete, për zbatimin e pikës 6, të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 477, datë 30/6/2010 “Për disa ndryshime dhe shtesa në vendimin nr. 1114, datë 30/7/2008, të Këshillit të Ministrave.....”, për përfundimin e procesit të transferimit të subjekteve debitoare aktive dhe të detyrimeve të tyre prapambetura, në organet tatimore.

Për këtë, Drejtoritë Rajonale të ISSH të bëjnë evidentimin analitik të të gjithë subjekteve debitorë joaktivë, duke i klasifikuar detyrimet e tyre nën emërtimin “borxh i keq”, nëpërmjet evidentimit të plotë të veprimtarisë së këtyre subjekteve, periudhës deri kur u janë llogaritur detyrimet dhe kohës kur është mbyllur aktiviteti.

Vazhdimisht

5. Të ndiqen dhe zbatohen detyrimet e nenit 15 të ligjit dhe të pikës 6 të VKM nr. 1114, datë 30/7/2008 “Për disa çështje në zbatimin e ligjit nr. 7703, datë 11/5/1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, për sigurimin e detyrueshëm të fermerëve të vetëpunësuar në bujqësi, duke zbatuar gjithë sanksionet e parashikuara për fermerët që nuk sigurohen dhe për pagesën e kontributeve të papaguara prej tyre, pasi asnjë çështje nuk është ndjekur me Zyrat e Përmbarrimit.

Vazhdimisht

6. Të zbatohen kërkesat e Akt-marrëveshjes së lidhur midis ISSH dhe DPT me nr. 4620 /2 prot., datë 10/11/2011 “Për dërgimin nga Drejtoritë Rajonale Tatimore të DRSSH, të të dhënave, për kontributet e paguara nga çdo subjekt”, për përmirësimin e marrëdhënieve institucionale dhe dorëzimin e listëpagesave të munguara duke i detajuar për çdo subjekt dhe sipas viteve, meqenëse për periudhën 2006-2011, mungojnë gjithsej 225,321 listëpagesa.

Vazhdimisht

7. Të fillojnë procedurat e emërimit për anëtarët e Këshillit Administrativ të ISSH, pasi 5 anëtarëve u ka përfunduar mandati dhe vijojnë të qëndrojnë në këtë funksion, në kundërshtim me përcaktimet e pikës 2 të nenit 72, të ligjit nr. 7703, datë 11/5/1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku përcaktohet se emërimi i anëtarëve të Këshillit Administrativ është i vlefshëm për një periudhë jo më shumë se 5 vjet, me të drejtë rizgjedhje vetëm një herë.

Menjëherë.

8. Të rindërtohet organigrama e Drejtorisë së Përgjithshme dhe të rishikohet, përputhet dhe plotësohet Rregullorja e Brendshme e ISSH-së, duke harmonizuar përshkrimet e posteve të punës me organigramën, me qëllim që, të ofrohet siguria e

duhur se aktivitetet operative dhe administrative funksionojnë në pajtim me standardet më të mira dhe objektivat strategjike të ISSH. Njëkohësisht, të hartohet dhe miratohet një sistem monitorimi mbi treguesit themelorë, sipas përgjegjësive të çdo hallke dhe drejtorie, me qëllim mbajtjen e tyre nën kontroll.

Brenda muajit Janar 2013

9. Në zbatim të neneve 10 dhe 21 të Ligjit nr. 10296, datë 8/7/2010, “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, Drejtoria e Përgjithshme e ISSH të hartojë Strategjinë e Menaxhimit të Risqeve sipas prioriteteve dhe drejtimeve.

Brenda muajit Tetor 2012

10. Drejtoria e Auditimit të Brendshëm në bashkëpunim me Drejtorinë e Përfitimeve në ISSH, të kryejnë verifikimet në DRSSH Kukës, për saktësimin e të dhënave lidhur me:

a) 2 raste, ku nuk u gjenden të dhënat e përfituesve në Regjistrin Kombëtar të Shtetasve (verifikimet e gjallesës), dhe

b) 47 raste, ku është evidentuar një diferencë e përgjithshme ndërmjet të dhënave të Regjistrit Kombëtar të Shtetasve dhe Regjistrit Elektronik të Pensioneve të ISSH, për 373 vite, 7 muaj dhe 22 ditë.

Menjëherë

11. Drejtoria e Menaxhimit të Burimeve Njerëzore dhe Drejtoria e Auditimit të Brendshëm të analizojnë në mënyrë të njëpasnjëshme dhe përfundimtare rregullaritetin e caktimit të pagave të personelit të Drejtorisë së Përgjithshme të ISSH-së dhe DRSSH-ve, si dhe të bëhen korrigjimet e nevojshme sipas Rregullores “Për personelin ISSH”, miratuar nga Këshilli Administrativ me Vendimin nr. 3/2, datë 26/2/2008, me ndryshimet.

Brenda muajit Mars 2013

12. Të zbatohen procedurat lidhur me njoftimet për mbledhjet dhe rregullshmërinë e nënshkrimit të akteve të Këshillit Administrativ në ISSH, sipas përcaktimeve të nenit 17 të VKM nr. 161, datë 11/4/1994 “Për miratimin e Statutit të ISSH” dhe ligjit nr. 8480, datë 27/5/1999 “Për funksionimin e organeve kolegjiale të administratës shtetërore dhe enteve publike”, sepse për 3 raste në vitin 2011, për aktet e lëshuara u konstatuan mangësi në zbatimin e kërkesave të mësipërme.

Vazhdimisht

13. Drejtoria e Auditimit të Brendshëm të hartojë një tematikë të veçantë për të ndjekur në të gjithë DRSSH-të, ecurinë e kontabilizimit dhe vënies në kushte

arkëtimi të dëmeve të rezultuara në fondet e pensioneve, si nga korrigjimet në certifikatat e lindjes ashtu dhe nga abuzimet me periudhat e vjetërsisë në punë.

Brenda muajit Dhjetor 2012

14. Sipas kërkesave të pikës 2.4, kapitulli IV të Rregullores “Për personelin e Institutit të Sigurimeve Shoqërore”, miratuar me vendimin nr. 3/2, datë 26.02.2008 të Këshillit Administrativ, të plotësohen dosjet e personelit me vlerësimet periodike të punonjësve.

Brenda muajit Dhjetor 2012

C. MASA PËR SHPËRBLIM DËMI:

1. Mbështetur në nenin 27 të ligjit nr. 7961, datë 12/7/1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë” me ndryshimet e mëvonshme, të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit nga **60 persona**, për **9 raste**, me vlerë **64,330 lekë**, duke ndjekur të gjithë procedurat e nevojshme administrative dhe të gjitha shkallët e gjyqimit, për sa përfituar padrejtësisht si shpenzime për udhëtime e dieta, në kundërshtim me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.

Brenda muajit Shkurt 2013

2. Të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit nga **7 persona**, me vlerë **63,000 lekë**, duke ndjekur të gjithë procedurat e nevojshme administrative dhe të gjitha shkallët e gjyqimit, për sa përfituar padrejtësisht shpërblim nga ana e Këshillit Administrativ sipas urdhër shpenzimit nr. 4, datë 27.12.2011, në kundërshtim me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.

Brenda muajit Shkurt 2013

3. Të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit për tejkalimin e fondit të prokuruar për **12,000 lekë** nga Përgjegjësi i Buxhetit të Brendshëm ██████ paguar në kundërshtim me ligjin nr. 10296, datë 18.7.2010 “Për menaxhimin Financiar dhe kontrollin”.

Brenda Dhjetorit 2012

4. Mbështetur në nenet 71, 74, 75 dhe 78 të ligjit nr. 7703, datë 11/5/1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë” me ndryshimet, VKM nr. 161, datë 11/4/1994 “Për miratimin e Statutit të ISSH”, ndryshuar me VKM nr. 1022, datë 9/7/1998, në kreun V, pika 2 e Rregullores “Për personelin e ISSH”, miratuar me Vendimin e Këshillit Administrativ nr. 3/ 2, datë 26/2/2008 dhe shkresës nr. 768, datë 13/2/2009 “Për evadimin e raporteve përfundimtare të auditimit” të Institutit të Sigurimeve Shoqërore, për **35 raste**, në vlerën **8,784,867 lekë**, të nxirren urdhrat për shpërblim dëmi, të pezullohen **përfitimet** dhe të njoftohen

personat mbi shkaqet e pezullimit, gjithashtu të kontabilizohen detyrimet e të bëhen ndalesat sipas DRSSH-ve, si më poshtë:

4.a Në *DRSSH Tiranë, Durrës, Kukës e Lezhë* janë përfituar padrejtësisht pensione në 6 raste, me vlerë të përgjithshme **6,843,696 lekë**. Konkretisht, janë përfituar **dy pensione nga të njëjtët persona**, duke shkaktuar dëm ekonomik në vlerën 6,843,696 lekë, nga përfitimi në mënyrë të parregullt, me anë të mashtrimit dhe përdorimit të dokumentacionit fiktiv nga përfituesit:

1. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 1,344,996 lekë; (*Nga kjo 92,938 lekë në DRSSH Durrës dhe 1,252,058 lekë në DRSSH Tiranë*).
2. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 153,422 lekë për pension pleqërie, kurse për përfitimin suplementar ushtarak të përllogaritet demi efektiv nga ana e ISSH-së.
3. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 1,114,912 lekë; (*Nga kjo 1,112,104 lekë në DRSSH Tiranë dhe 2,808 lekë në DRSSH Kukës*).
4. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 1,569,570 lekë.
5. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 1,001,988 lekë.
6. ██████ për përfitimin pasuror të padrejtë në shumën 1,658,808 lekë; (*Nga kjo 578,064 lekë në DRSSH Durrës dhe 1,080,744 në DRSSH Lezhë*).

Menjëherë

4.b Të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit duke ndjekur të gjithë procedurat e nevojshme administrative dhe të gjitha shkallët e gjykimit nga përfituesja ██████ për dosjen e pensionit nr. 152526, përfitimi të pezullohet dhe të deklarohet debitore për shumën **751,550 lekë**.

Menjëherë

4.c Në *DRSSH Elbasan* nga auditimi i 1505 urdhërpagesave të përfitimeve pranë qendrave paguese, u konstatuan shkelje në **11** dosje të pensioneve. Për sa sipër, të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit duke ndjekur të gjithë procedurat e nevojshme administrative dhe të gjitha shkallët e gjykimit **në vlerën 302,640 lekë**, përkatësisht:

- Në **3 raste** kryerja e pagesave të tepërta e të paargumentuara, që lidhen me transferimet dhe mbylljet e përfitimit në vlerën **44,800 lekë** (qendra e parë paguese) dhe në **2 raste** të tjera për shumën **13,980 lekë** (qendra e dytë paguese).
- Në **6 dosje** të përfitimeve u konstatuan gabime në përllogaritjen e vjetërsisë së punës për efekt pensioni, (pasaktësi në hedhjen e viteve apo kategorive të punës së kryer), duke shkaktuar dëm ekonomik në vlerën **243,860 lekë**.

Menjëherë

4.d Në *DRSSH Lezhë* u konstatuan **17** raste me shkelje, me vlerë totale **886,981** lekë. Konkretisht, nga auditimi i përfitimeve afatgjata u konstatuan shkelje në **13**

raste, me vlerë **836,856 lekë për t'u regjistruar debitorë dhe** të kërkohet në rrugë ligjore shpërblimi i dëmit duke ndjekur të gjithë procedurat e nevojshme administrative dhe të gjitha shkallët e gjykimit; si dhe shkelje në **4** raste, me vlerë **50,125 lekë**, për t'u regjistruar kreditorë.

Menjëherë

D. MASA DISIPLINORE

*Për shkeljet dhe mangësitë e konstatuara, meqenëse sipas nenit 37 të ligjit nr.7961 datë 12/7/1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar, masat disiplinore përcaktohen në kontratën kolektive të lidhur ndërmjet drejtuesit të njësisë dhe sindikatave, në kushtet kur nuk ka kontratë të lidhur dhe rrjedhimisht nuk ka përcaktim të llojit të masave disiplinore, për punonjësit që janë aktualisht në marrëdhënie pune me ISSH, **dhënia e masave disiplinore i lihet ne kompetencë Drejtores së Përgjithshme të ISSH-së**, si më poshtë:*

1. [REDAKTUAR] Inspektore e pensioneve në DRSSH Elbasan,
2. [REDAKTUAR] Inspektore e pensioneve në DRSSH Elbasan,
3. [REDAKTUAR] Inspektore e pensioneve në DRSSH Elbasan,
4. [REDAKTUAR] Inspektore e pensioneve në DRSSH Lezhë,
5. [REDAKTUAR] përgjegjës i Agjencisë së Sigurimeve Shoqërore Krujë,
6. [REDAKTUAR] përgjegjës i Degës së Kontributeve në DRSSH Durrës.
7. [REDAKTUAR] përgjegjës i Agjencisë së Sigurimeve Shoqërore Fushë Krujë.

Shënim: Auditimi u krye nga audituesit Qeram Cibaku Përgjegjës Grupi, Rajmond Koçi, Pranvera Doçi, Faik Qosja dhe Kujtim Rama. Më tej u shqyrtua nga Kryeaudituesi i Departamentit zj. Luljeta Nano, Drejtori i Departamentit z. Ded Trieshi dhe Juristi i Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit të Cilësisë z. Koço Sokoli (në mungesë të Drejtorit të Drejtorisë dhe me porosi), si dhe u verifikua si praktikë nga Drejtori i Përgjithshëm z. Robert Gjini.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT